

Donatkozó ujságcikk

Osztályozás

9.439

Szerző:

Cím:

Budapest rendje teljesen helyreállott

Forrás:

Világ

Bp

1918 nov 12

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

"1918"

Személy

Helyszám

Budapest rendje teljesen helyreállott

A főváros belső területén épp úgy, mint a kültelkein végképp megszilárdultnak mondható a közbiztonság. Az itt-ott előforduló kisebb rendzavarások egyáltalán nem aggasztó méretűek. A leszerelés, a Budapesten átvonuló katonaság továbbszállítása rendben folyik, ami jórészt annak köszönhető, hogy *Alszeghy* ezredes, az új városparancsnok rendeltére tizes tiszti csoportok fogadják a pályaudvarokon átvonuló katonaságot és gondosan ügyelnek a lefegyverzésükre. A népszerűség munkája is serény és kitartó és így minden remény megvan arra, hogy a főváros helyreállott nyugalma nem fogja háborítani semmi-

A leszerelés

A hadügyminiszter a következő rendeletet adta ki: A katonai igazságügyi hatóságoknál (bíró-ságoknál, ügyészeknél) alkalmazott nem tényleges állományú igazságügyi tisztek, jogügyi tisztviselők (tisztviselő-jelöltek) irodatisztviselők, továbbá írások — tekintet nélkül védőkötelezettségi viszonyukra — azonnal a nem tényleges viszonyba helyezendők. Kivételt képeznek azok, akik tényleges szolgálatban való megtartásukat maguk kérelmezik. Ezek kérvénye ide előterjesztendő. (A nem tényleges viszonyba helyezettokról ide névjegyzék terjesztendő elő, melyből a leszerelt egyén személyi viszonyai és az, hogy hová szabadságoltatott: kivételül legyen. A leszerelés az illető póttestnél történjék. Akik a póttestekhez nem tartoznak, azokat az illető nyilvántartási hatóság szerelje le. A leszerelés következtében betöltendő írnoki, kül-

dncsi, kulcsári, fogházorosi szolgálatokra megfelelő élelmezésen kívül legfeljebb napi 10 korona díjazásu egyének veendőek fel. Előnyben részesítendőek, akik ily szolgálatban már voltak, illetve a szolgálatban visszamaradni óhajtanak. Ügyelni kell, hogy a fogházorosi tisztek teljesen megbízható egyénekből álljon, hogy a foglyok szökése és a fogházba idegenek behatolása meggátoltassék. *Böhm* s. k. államtitkár.

Illetékes helyről közlik, hogy a leszerelési rendelet a repülő állománybeli tisztekre és legénységre nem vonatkozik, ezek tehát egyelőre továbbra is szolgálatban maradnak.

A hadügyminiszter megparancsolta az összes hatóságoknak, hogy a nem magyar katonák ingóságait hagyja meg és csak oly esetben vegye el, amikor azok eredete nyilvánvalóan rablásra, vagy fosztogatásra vezethető vissza.

Tisztek és altisztek viharos nagygyűlése

A parlament kupolacsarnokában vasárnap délután mintegy 2000 tiszt és altiszt gyűlt egybe, hogy érdekeik védelmére megalakítsák a „Magyar Katonatisztek és Továbbszolgáló altisztek Országos Szövetségét”. Az új szövetség alapszabályait dr. Wehner József népfelkelő hadnagy olvasta fel. A felolvasás nyomán viharos tüntetés kerekedett. *Pál Ernő* százados, az első szónok, elfogadhatatlannak jelentette ki az alapszabálytervezetet. *Hajós Jenő* százados a Katonatanácsot támadta. Utána közben megérkező új hadügyminiszter, *Bartha Albert* lelkes üdvözlés közben állott fel szólásra és a következőket mondotta:

— Bajtársak! Kivánságtok felől tájékozatlan még nem vagyok. Tegnap jöttem haza és így még nem nyilatkozhatom. Nyugodtak lehettek! *Veletek élek, veletek állok és veletek bukom! Semmiféle Katonatanácsot nem tűrök!* Támogatások! Egész szívemmel és lelkemmel veletek vagyok!

A gyűlés egyik vezetője *Kreybig* ezredes beszélt ezután. Hangoztatta a szervezkedés fontosságát, majd átadta a szót *Böhm* Vilmos hadügyi államtitkárnak, aki a fegyelem szükségességét hangoztatta. A fegyelmet, mondotta, a hadügyi kormány mindenáron vissza akarja állítani, de azt a tisztek szolidáris támogatásán nélkül elérni nem lehet. Végül hangsúlyozta, a fegyelem és a forradalom vívmányának ügye szervesen egybeforrt.

Dr. *Szilágyi Lajos* országgyűlési képviselő beszéde után izgatott hangulatban és nagy lármában választották meg végül a vezetőséget. Ügyvezető elnök lett *Kreybig* Rezső ezredes, alelnökök: báró *Láng Boldizsár* alezredes, dr. *Szilágyi Lajos* képviselő, dr. *Bereghy Kornél* főhadnagy és *Schumann István* őrmester. Két helyet főtartottak a frontról ezután visszaérkezők számára.

A tartalékos tisztek, akiknek érdekei nem azonosak a tényleges tisztekével, a tegnapi gyűlés után elhatározták, hogy nem egyesülnek közös szervezetben az aktív tisztekkel. A tényleges tiszteknek ugyanis jövőjéről van szó, a nem tényleges tisztek pedig csak a közeljövő gondjaitól akarnak megszabadulni. A nem aktív tisztek hozzánk beküldött soraikban kijelentik, hogy az országközi gyülekezet céljaival és határozataival nem vállalnak közösséget. Ma a nem tényleges tisztek szervezőbizottsága küldöttségileg felkereste *Böhm* Vilmos hadügyi államtitkárt, aki a legmesszebbmenő támogatását biztosította a küldöttségnek. A nem tényleges tisztek és szellemi munkát végző katonák kedden, november 12-én délután három órakor a régi műgyetem K. 1. termében megalakítják külön szövetségüket.

A Nemzeti Tanács kiküldötttel és a Katonatanács dr. Pogány kormánybiztossal képviselteti magát a gyűlésen.

A tényleges és nem tényleges tisztek külön tömörülésére vonatkozóan a magyar tisztek és tovább szolgáló altisztek országos szövetségének tanácsa a többek közt a következő sorok közlésére kért fel bennünket: Téves nézetek helyesbítése végett minden egyéb hírrel szemben kijelentjük, hogy az országos szövetség célja alapszabályainak értelmében mindenféle politikai, felekezeti és nemzeti-ségi irányzat teljes mellőzésével, kizárólagosan: 1. a tagok, tehát a nem aktív tisztek és altisztek erkölcsi és anyagi érdekeinek előmozdítása, védelme és képviselése. Azok a hírek, hogy szövetségünkben a tényleges tisztek egyedüli tömörüléséről van szó, nem felelnek meg a valóságnak.

Vasutasok leszerelési segélye és munkaidejének szabályozása

A kormány azt a rendkívüli nagy munkát, mely a leszerelés körül az államvasutak személyzetére hárul, külön anyagi elismerésben öhajtván részesíteni, a magyar államvasutak igazgatósága elnökének, *Vázsonyi* Jenőnek javaslatára a következőket határozta el: A személyzet részére még folyó évi november hó folyamán egyszerre egy összegben kifizetendő vasutas leszerelési segélyt engedélyez és pedig: a tisztviselőknek és tisztviselői előképzettséggel bíró havi- és napidíjasoknak egyenkint 400 koronát, a B-táblázat 1—14. és 16. fizetés csoportjaiba tartozóknak, a tisztviselői előképzettséggel nem bíró havi- és napidíjasoknak, altisztjelölt-napibéreseknak, valamint az ipari munkásoknak egyenkint 300 koronát. A napibéresek, a nem ipari munkások, a podgyászhorvárok, a férfimunkást pótló munkásnők, a legalább hat hónapja megszakítás nélkül szolgáló 18 éven felüli napszámósok és napszámosnők egyenkint 200 koronát, a hat hónapja még nem szolgáló napszámósok és napszámosnők, továbbá a 18 éven aluli napszámósok és napszámosnők, valamint a III. vagy IV. éves tanoncok és a vasúti növendékek, egyenkint 100 koronát, végül az első és másodéves tanoncok 50 koronát kapnak, ezenkívül karácsonykor minden vasutas alkalmazott családtagnak 50 koronát. Kimondotta egyúttal a kormány, hogy ez az intézkedés tisztán ideiglenes jellegű, amelyből sem a mód, sem a mérték tekintetében a tervbe vett fizetésrendezésre következőt nem vonható és elrendelte, hogy a szerves fizetésrendezés előmunkálatai a személyzet illetékes érdekképviselőinek meghallgatásával késedelem nélkül foganatba veendőek. A leszerelési segélyvel egyidőben szabályozta a kormány a vasutasok munkaidejét is. A szellemi munkások normális munkaidejét a központi szolgálatnál az eddig megszabott mértékben, a külszolgálatnál pedig heti 48

órában, míg az egyéb munkásokét általánosságban és egyöntetűen mindenütt heti 52 órában állapította meg. Az ezen méreteket meghaladó szolgálati idő, valamint a vásár- és ünnepnap szolgálat mindenütt külön díjazandó.

A postástanács

A postástanács novembe 9-iki ülésén az egész postaszemélyzet egységes szervezetének a felépítését, illetve egységesítését határozta el. Ebből a célból a postástanácsot a bizalmi rendszer alapján szervezik át. A megválasztandó bizalmiférfiak és nők november 15-én, délután öt órakor alakítják meg a postás kaszinóban a végleges postástanácsot.

Csatlakozások a Nemzeti Tanácshoz

Pápay István, a kabinetiroda volt udvari tanácsosa ma megjelent a Nemzeti Tanács előtt és jelentette, hogy mint udvari tisztviselőt, nyugdíjazták, de ő ezt a nyugdíjat nem akarja elfogadni, hanem mint magyar ember munkájával kívánja szolgálni hazáját. *Hock* János elnök köszönettel vette tudomásul ezt a bejelentést és közölte, hogy a munka embereit mindenkor szívesen fogadja. Ezután *Pápay* István letette a fogadalmat.

A szombathelyi Nemzeti Tanács október 31-én nagy lelkesedés közepette alakult meg. Elnök *Hencz* Kálmán szociáldemokrata lett. A Nemzeti Tanács azonnal munkába lépett.

A Péntintézeti Tisztviselők Országos Egyesülete bejelentette csatlakozását a Magyarországi Szakszervezeti Tanácshoz.

A zombori feministák ma tartott tisztújító közgyűlésükön csatlakoztak a Nemzeti Tanácshoz, a maguk részéről négy tagot jelöltek, akiket a zombori Nemzeti Tanács egyhangulag beválasztott, u. m.: dr. *Kabos* Mártonné, dr. *Donhofer* Szilárdné, *Dömötör* Aurélné és *Baumann* Antálné. Az egyesület budapesti képviselőivé megválasztotta dr. *Kabos* Mártonné és dr. *Pataj* Sándort, az Igazság szerkesztőjét.

Gömör- és Kishont vármegye rendkívüli közgyűlése ma egyhangulag csatlakozott a Nemzeti Tanácshoz és a népkormány iránti bizalmát fejezte ki. Megalakították a vármegyei nemzeti tanácsot.

A budapesti rendőrtanács ma esti ülésén egyhangu lelkesedéssel nyilatkozott meg a köztársaság mellett. Határozatáról nyomban értesítette távirati úton a Magyar Nemzeti Tanácsot.

A földművelők és kisbirtokosok tanácsot alakítottak

Vasárnap tartották Budapesten az új városháza nagyteremében a kisbirtokosok és földművelők országos gyűlésüket, amelyen 143 községből 166 küldött jelent meg. A gyűlés megnyitása után

Farkas István, a szociáldemokrata párt vezetősége, *Bokányi* Dezső pedig a Nemzeti Tanács nevében üdvözölték az országos gyűlést, mely végül megalkototta a Földművelők és Kisbirtokosok Tanácsát, amelynek végrehajtó bizottságába a kisbirtokosok részéről: *Gyalog* Jánost, *Laskai* Mihályt, *Takács* Józsefet, *Moravszky* Mátyást és *Ladányi* Rezsőt, a szervezett földművelő munkások részéről pedig *Csizmádia* Sándort, *Nyisztor* Györgyöt, *Szabó* Lászlót, *Farkas* Istvánt és *Reicher* Jánost választották be.

Csak a népszerű tagjai viselhetnek fegyvert

Dr. *Dietz* Károly főkapitány hirdetményt tett közzé, amely elrendeli, hogy a főváros területén levő őrségi alakulatok 48 órán belül a népszerűbe olvadjanak. Fegyvert csak a népszerű tagjai viselhetnek, akik szolgálat közben hatósági közegeknek tekintendők. A főkapitány kijelenti, hogy minden lakosnak erkölcsi kötelessége, hogy résztvegyen a házőrzésben. Akik a szolgálatot megtagadják, azokat kiplakatirozás által bélyegzik meg. Adományokat csak a népszerű központja (Főrendiház 16.) fogadhat el.